

Obsah

Úvodní slovo	3
1. Efektivnost fungování měst.....	6
1.1. Východiska zjišťování efektivnosti měst a obcí.....	6
1.2. Výdaje spojené s růstem měst	11
1.2.1. Investiční výdaje	11
1.2.2. Provozní výdaje.....	12
1.2.3. Celkové výdaje.....	13
1.2.4. Zhodnocení výsledků	14
1.3. Hodnocení efektů	15
1.4. Veřejné statky.....	18
1.5. Vliv externalit.....	21
1.6. Investiční politika a její místo ve programu rozvoje obce	24
1.6.1. Programy rozvoje – definice, význam a struktura.....	24
1.6.2. Právní aspekty programů rozvoje.....	25
1.6.3. Ostatní plánovací dokumenty obcí a měst.....	26
1.7. Literatura:	27
2. Systematika zdrojů nástrojů a technik rozvoje obce	29
2.1. Klasifikace nástrojů a technik rozvoje obcí	31
2.1.1. Nástroj a techniky spolupráce a participace Ekonomické nástroje a techniky ..	33
2.1.2. Správní a administrativní nástroje	39
2.1.3. Nástroj spolupráce a participace.....	41
2.2. Nástroje narušující volnou hospodářskou soutěž	44
2.3. Způsoby využití nástrojů	48
2.4. Literatura:	50
3. Majetek obcí a měst.....	52
3.1. Další legislativa majetku veřejné správy v České republice	55
3.2. Význam majetku pro obce.....	60
3.3. Evidence majetku obcí	62
3.3.1. Legislativní úprava účetnictví obcí	63
3.3.2. Struktura majetku v účetních knihách	67
3.3.3. Oceňování majetku.....	69
3.4. Návrh evidence majetku obcí.....	74
3.4.1. Požadavky kladené na evidenci.....	74
3.4.2. Kategorizace údajů.....	75
a) Druhový název	76
b) Údaje o vlastníkově.....	76
c) Identifikační údaje.....	77
d) Lokační parametry.....	78
e) Technické parametry	79
f) Cena nemovitostí.....	81
g) Současné využití.....	82
h) Ekonomické parametry	83
i) Rozvojové možnosti	84
j) Právní omezení.....	85
k) Zvláštní informace.....	85
l) Kontrolní údaje.....	85
3.4.3. Pravidla vytváření evidence	85
3.5. Literatura	87

4.	Příjmy a výdaje obcí.....	89
4.1.	Vývoj rozpočtů v ČR.....	89
4.2.	Situace rozpočtování obcí a měst po roce 1990	92
4.3.	Aktuální situace v rozpočtování obcí a měst v ČR	95
4.4.	Daňové příjmy a fiskální federalismus.....	104
4.5.	Závěr.....	106
4.6.	Literatura	107
5.	Financování potřeb obcí prostřednictvím spolupráce veřejného a soukromého sektoru	109
5.1.	Úvod	109
5.2.	Spolupráce veřejného a soukromého sektoru, teoretická východiska.....	109
5.3.	Zásady spolupráce veřejného a soukromého sektoru.....	113
5.3.1.	Principy spolupráce	113
a)	technická příprava projektu.....	114
b)	realizace technické stránky projektu	114
c)	financování projektu.....	114
d)	provozování a správa zařízení	114
e)	soukromá společnost přebírá zodpovědnost za distribuci statků a služeb.....	114
5.3.2.	Role veřejného a soukromého sektoru	114
5.3.3.	Financování projektů PPP	115
5.3.4.	Rizika využití principu partnerství pro veřejnou správu	115
5.4.	Fáze spolupráce veřejného a soukromého sektoru	116
5.4.1.	Definice statků a služeb poskytovaných veřejným sektorem.....	116
5.4.2.	Poskytování statků a služeb ve veřejném zájmu	118
5.5.	Hodnocení partnerství	119
5.5.1.	Problematika přidané hodnoty, protihodnoty.....	119
5.5.2.	Metody kalkulace protihodnoty	120
5.5.3.	Metody hodnocení projektů PPP.....	121
5.6.	Formy spolupráce při poskytování veřejných statků.....	121
5.6.1.	Smluvní vztah (kontrakt) o poskytování veřejných statků mezi územní samosprávou a soukromým subjektem	122
5.6.2.	Pronájem veřejného podniku.....	125
5.6.3.	Společné podniky	126
5.6.4.	Koncese	127
5.6.5.	Licence	127
5.6.6.	Franchising	128
5.6.7.	Financování veřejné investice ze soukromých zdrojů.....	129
5.6.8.	Leasing	130
5.6.9.	Subvence a granty soukromým subjektům.....	131
5.6.10.	Dočasná výpomoc orgánům veřejné správy od jiného subjektu	131
5.6.11.	Finanční výpomoc	132
5.6.12.	Dobrovolníci.....	132
5.7.	Typologie forem spolupráce využívané v zahraničí	133
5.7.1.	Navrhni a postav (DB - Design Build).....	133
5.7.2.	Navrhni, postav a provozuj (DBO - Design Build Operate)	133
5.7.3.	Postav, provozuj, předej (BOT – Build Operate Transfer)	133
5.7.4.	Navrhni, postav a financuj (DBF - Design Build Finance).....	134
5.7.5.	Koncese (Concession)	134
5.7.6.	Navrhni, postav, provozuj a financuj (DBOF – Design Build Operate Finance), koncesní dohoda.....	135
5.7.7.	Provozuj a spravuj (O&M – Operation and Maintenance)	135

5.8.	Literatura:	137
6.	Dotace, bankovní sektor a fondy Evropské unie ve vztahu k obcím ČR	138
6.1.	Dotace ve vztahu k obcím České republiky	138
6.2.	Význam dotací, trendy a přístup k využívání dotací	140
6.3.	Fondy EU - potenciální zdroj financování obecních investic	141
6.3.1.	Strukturální fondy EU	142
6.3.2.	Fond soudržnosti (Kohezní fond).....	143
6.3.3.	Cíle regionální politiky Evropské unie pro období 2000 – 2006	143
6.3.4.	Rizika a problémy obcí s využíváním prostředků ze strukturálních fondů....	144
6.3.5.	Praktické informace o fondech EU	144
6.4.	Princip adicionality a zpětného financování	145
6.4.1.	Zajištění financování projektu.....	146
6.4.2.	Nabídka bankovních služeb pro obce v oblasti fondů EU	146
6.4.3.	Specifika jednotlivých bank v oblasti poradenství.....	148
6.5.	Nabídka bankovních služeb pro obce České republiky.....	150
6.5.1.	Úvěrové služby.....	150
6.5.2.	Vkladové účty	152
6.5.3.	Banky a jejich produktové balíčky určené pro potřeby obcí.....	154
6.6.	Shrnutí	155
6.7.	Závěr.....	156
6.8.	Literatura:	157
7.	Podpora inovačního podnikání - VTP a průmyslové zóny	159
7.1.	Vědeckotechnické parky	159
7.1.1.	Základní pojmy	161
7.1.2.	Národní síť VTP v ČR.....	162
7.2.	Průmyslové zóny	164
7.2.1.	Vymezení pojmu	165
7.2.2.	Historie budování průmyslových zón v ČR	166
7.2.3.	Důvody budování průmyslových zón	167
7.2.4.	Pobídky obcí investorům.....	167
7.2.5.	Předpoklady úspěchu zóny.....	169
7.2.6.	Efekty z fungování průmyslové zóny.....	170
7.2.7.	Lokalizace firem do průmyslových zón.....	171
7.2.8.	Vliv průmyslové zóny na regionální ekonomiku	174
7.3.	Závěr :	175
7.4.	Použitá literatura :	175
8.	Clustery a regionální rozvoj	176
8.1.	Úvod:.....	176
8.2.	Problematika koncentrace socioekonomických aktivit	176
8.3.	Struktura koncentrovaného seskupení.....	177
8.4.	Clustery – nové pojetí koncentrace socioekonomických aktivit?	178
8.5.	Clustery a další formy spolupráce společností - clustery a sítě.....	185
8.6.	Přínosy clusteru pro rozvoj území.....	186
8.7.	Veřejná politika clusterů (clustrování) – veřejné intervence směřující k posilování regionální specializace a polarizace?	187
8.8.	Příloha 1	189
8.9.	Seznam literatury:	192
9.	Optimální velikost města.....	194
9.1.	Vznik a rozvoj města.....	194
9.2.	Externalita v produkční funkci.....	194

9.3.	Difuze inovací, konkurenceschopnost a asymetrický dopad externalit	196
9.4.	Model rozvoje města – základní předpoklady.....	197
9.5.	Vznik a rozvoj města s jediným (počátečním) exogenním impulsem	199
9.6.	Závěr.....	209
9.7.	Seznam použitých pramenů a literatury :	209
10.	Finanční a majetková analýza obcí	211
10.1.	Úvod	211
10.2.	Zajištění potřebných údajů o obcích	212
10.3.	Metoda finanční a majetkové analýzy.....	213
10.4.	Zdroje informací metody FAMA	216
	Analýza rozpočtu.....	219
	Základní ukazatele rozpočtu.....	220
	Propočtové a podílové ukazatele (indikátory).....	220
10.5.	Využití a limity hodnocení FAMA	223
10.6.	Hodnocení získaných údajů	225
10.7.	Základní ukazatele.....	225
10.8.	Indikátory	226
10.9.	Příklad hodnocení.....	228
10.9.1.	Majetek města	229
10.9.2.	Výdaje města	230
10.9.3.	Příjmy města.....	231
10.9.4.	Hrubá a čistá úspora	232
10.9.5.	Závislost na neopakovatelných příjmech	232
10.9.6.	Dluhová služba.....	233
10.9.7.	Prognóza vývoje ukazatelů.....	234
10.10.	Určování bonity obcí.....	236
10.11.	Automatizované zdroje údajů pro potřeby finanční a majetkové analýzy	238
10.11.1.	Formulář „SběrDat“	238
10.11.2.	System ARIS	238
10.11.3.	Aplikace ArisDestiller.....	239
10.11.4.	Program Prognoza	239
10.12.	Některé poznatky z průzkumu souboru 83 obcí.....	240
10.12.1.	Hodnota majetku obcí na obyvatele	240
10.12.2.	Příjmy obcí v přepočtu na obyvatele.....	241
10.12.3.	Celkové výdaje obcí na obyvatele.....	242
10.12.4.	Podíl investičních výdajů obcí	243
10.12.5.	Splátky dluhu obcí.....	244
10.13.	Literatura	246
10.14.	Příloha:	247
11.	Srovnání systému financování jednotlivých zemí EU	262
11.1.	Francie	262
11.1.1.	Specifika územně správní struktury	262
11.1.2.	Typy a charakter příjmů	263
11.1.3.	Možná ponaučení pro ČR.....	265
11.2.	Belgie	266
11.2.1.	Specifika územně správní struktury	266
11.2.2.	Typy a charakter příjmů	266
11.2.3.	Možná ponaučení pro ČR.....	268
11.3.	Dánsko.....	268
11.3.1.	Specifika územně správní struktury	268

11.3.2.	Typy a charakter příjmů obcí	269
11.3.3.	Možná poučení pro ČR	271
11.4.	Německo.....	272
11.4.1.	Specifika územně správní struktury	272
11.4.2.	Typy a charakter příjmů obcí	273
11.4.3.	Možná poučení pro ČR	274
11.5.	Rakousko	275
11.5.1.	Specifika územně správní struktury	275
11.5.2.	Typy a charakter příjmů obcí	275
11.5.3.	Možná poučení pro ČR	277
11.6.	Itálie.....	277
11.6.1.	Specifika územně správní struktury	277
11.6.2.	Typy a charakter příjmů obcí	278
11.6.3.	Možná poučení pro ČR	280
11.7.	Finsko	280
11.7.1.	Specifika územně správní struktury	280
11.7.2.	Typy a charakter příjmů obcí.....	281
11.7.3.	Možná poučení pro ČR	282
11.8.	Nizozemí	282
11.8.1.	Specifika územně správní struktury	282
11.8.2.	Typy a charakter příjmů obcí	283
11.8.3.	Možná poučení pro ČR	284
11.9.	Irsko.....	285
11.9.1.	Specifika územně správní struktury	285
11.9.2.	Typy a charakter příjmů obcí	285
11.9.3.	Možná poučení pro ČR	286
11.10.	Velká Británie	287
11.10.1.	Specifika územně správní struktury	287
11.10.2.	Typy a charakter příjmů obcí	287
11.10.3.	Možná poučení pro ČR	289
11.11.	Lucembursko	289
11.11.1.	Specifika územně správní struktury	289
11.11.2.	Typy a charakter příjmů obcí	290
11.11.3.	Možná poučení pro ČR	291
11.12.	Portugalsko	291
11.12.1.	Specifika územně správní struktury	291
11.12.2.	Typy a charakter příjmů obcí	292
11.12.3.	Možná poučení pro ČR	293
11.13.	Řecko.....	294
11.13.1.	Specifika územně správní struktury	294
11.13.2.	Typy a charakter příjmů obcí	295
11.13.3.	Možná poučení pro ČR	296
11.14.	Švýcarsko	296
11.14.1.	Specifika územně správní struktury	296
11.14.2.	Typy a charakter příjmů obcí	297
11.14.3.	Možná poučení pro ČR	298
11.15.	Slovensko	298
11.15.1.	Legislativní úprava před 1.1.2005.....	298
11.15.2.	Legislativní úprava po 1.1.2005.....	299
11.15.3.	Komparace mezi ČR a SR.....	303

11.16.	Použitá literatura:	304
12.	Decentralizace a místní finanční autonomie : mezinárodní srovnání	305
12.1.	Úvod	305
12.2.	Místní daňová autonomie	307
12.3.	Vyrovnávací mechanismy	312
12.4.	Intenzita meziobecní spolupráce a její finanční potenciál	313
12.5.	Institucionalizace místní finanční autonomie.....	315
12.6.	Závěr.....	316
12.7.	Reference :.....	317
13.	Podkladové studie a rešerše vzniklé v průběhu prací na grantu "Financování obcí" .	318
Obsah.....		321

